

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Олена ВЕДМЕДЕНКО
"01" вересня 2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Наталія ПЕЛИХ
Протокол засідання кафедри ветеринарії,
гігієни та розведення тварин імені
В.П.Коваленка ХДАЕУ
від "26" серпня 2022 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи свинарства

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – початковий рівень (короткий цикл)

Освітня програма – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Спеціальність – 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Херсон – 2022

1. Загальна інформація

Назва курсу	Основи свинарства
Факультет	Біолого-технологічний
Назва кафедри	Ветеринарії, гігієни та розведення тварин імені В.П.Коваленка
Викладач (-і)	Пелих Наталія Леонідівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Контактна інформація	<i>pelykh-nl@ukr.net</i>
Графік консультацій	Очні консультації: кількість годин 2 години по понеділках і вівторках кожного тижня з 12.00 до 13.00
Програма дисципліни	Змістова частина 1. Породоутворювальний процес у свинарстві Тема 1. Вступ. Значення галузі свинарства. Світове виробництво свинини. Історія становлення племінного свинарства в Україні. Тема 2. Поняття про породу та її складові. Процес породоутворення. Походження і одомашнення свиней Тема 3. Біологічні особливості свиней. Тема 4. Оцінка екстер'єру свиней. Вади і недоліки екстер'єру; основні проміри та індекси у свинарстві Тема 5. Сучасні напрямки процесу породоутворення Тема 6. Характеристика універсальних порід свиней Тема 7. Характеристика м'ясних порід свиней вітчизняної та зарубіжної селекції Тема 8. Характеристика сальних порід свиней Змістова частина 2. Технологія та економіка виробництва продукції свинарства Тема 1. Технологія вирощування поросят-сисунів Тема 2. Технологія дорощування поросят. Дорощування поросят у піг-баліях Тема 3. Технологія відгодівлі свиней Тема 4. Технологія штучного осіменіння свиней Тема 5. Виробництво свинини і вартість реалізованої продукції Тема 6. Постійні та змінні витрати у свинарстві Тема 7. Точка беззбитковості, собівартість, рівень рентабельності у свинарстві
Мова викладання	Українська мова

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна викладається на першому році навчання у другому семестрі. Курс розділено на 4 змістових частини. Вивчити народно - господарське значення свинарства, походження і domestикація свиней, біологічні особливості свиней, екстер'єрно-конституційні особливості в зв'язку з їх напрямком продуктивності і економічною ефективністю ведення галузі свинарства, навчити студентів оцінювати продуктивні якості свиней універсального, м'ясного і сального напрямів продуктивності, визначати потребу в кормах, оперувати показниками відтворення стада, штучного осіменіння свиней; технологічними показниками вирощування дорощування і відгодівлі свиней за потоко-цеховою і сезонно-туровою системами; сучасні системи екологічного та органічного свинарства; новітні методи ідентифікації та
----------------	--

	реєстрації свиней.
Інформаційний пакет дисципліни	Очний . Заочний (дистанційний) - курс без очної складової (online, Moodle). Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн-консультування

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Основи свинарства»являється вивчення сучасного генофонду свиней на Україні (універсальні, м'ясні вітчизняної і зарубіжної селекції, сальні породи), перспективи використання планових порід свиней в області, а також перспективи їх подальшого використання; охорона реліктових порід свиней; порівнювати продуктивність свиней різного напрямку продуктивності, екстер'єрно-конституційні особливості свиней різних порід, розробляти регіональну програму розведення свиней . визначаються успіхами біологічних наук (фізіології, біохімії, анатомії, гістології, імунології і генетики) зумовили розвиток нового напрямку в селекції - оцінки потенціальних можливостей продуктивних і племінних якостей свиней різних екстер'єрно-конституційних типів за їх внутрішніми біохімічними, морфологічними та фізіологічними особливостями; оцінкою проведення відтворення стада та сучасними методами штучного осіменіння. Дисципліна «Основи свинарства» визначаються сукупністю фізіологічних, морфологічних і біохімічних властивостей організму свиней у взаємозв'язку з їх конституцією, продуктивністю та племінними якостями.
Завдання вивчення дисципліни	Завдання дисципліни полягає у поглибленому освоєнні всебічних знань з біологічних особливостей свиней, породу та її складові, екстер'єрно-конституційні особливості свиней різного напрямку продуктивності, розведення свиней різного напрямку продуктивності, технології виробництва продукції свинарства за потоково-цеховою системою, технології штучного осіменіння, економіці у свинарстві. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> • біологічні особливості свиней; • пороодоутворювальний процес у свинарстві; • біологічні особливості свиней; • технологічні особливості виробництва свинини за потоково-цеховою системою; вміти: <ul style="list-style-type: none"> • оцінювати продуктивні ознаки свиней за екстер'єрними особливостями; • визначати основні технологічні показники виробництва свинини за двофазною системою; • керувати технологічним процесом виробництва продукції свинарства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та сучасні комунікаційні технології ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища в усіх сферах професійної діяльності.
Спеціальні (фахові)	ФК1Здатність використовувати професійні знання з вибору і реалізації технології виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення галузі. ФК3.Здатність використовувати нормативну і технічну документацію, технологічні регламенти зберігання,

	<p>первинної обробки, підготовки до транспортування та реалізації сировини і тваринницької продукції.</p> <p>ФК4. Здатність проводити аналіз виробничої діяльності, вести ділову і затверджену звітно-облікову документацію.</p> <p>ФК5.Здатність володіти сучасними інформаційними технологіями для автоматизації технологічних економічних розрахунків під час виробництва і переробки продукції тваринництва.</p> <p>ФК6.Здатність використовувати знання із технологій заготівлі, виробництва, зберігання, оцінки якості кормів та нормованої годівлі окремих видів і статеві-вікових груп тварин, а також раціонального використання кормів та сільськогосподарських угідь, надавати якісні послуги запилення ентомофільних сільськогосподарських культур.</p> <p>ФК7.Здатність обирати та експлуатувати технологічне обладнання й устаткування тваринницьких ферм</p> <p>ФК8.Організовувати та планувати роботу трудового колективу, контролювати і забезпечувати до тримання правил і норм охорони праці, пожежної і екологічної безпеки та ресурсозбереження у виробничому підрозділі.</p> <p>ФК11.Здатність застосовувати базові знання морфології та фізіології тварин під час виробництва, переробки та реалізації продукції тваринництва для досягнення прибутковості галузі.</p> <p>ФК13.Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства.</p> <p>ФК14. Вміти оцінювати стан добробуту тварин.</p> <p>ФК15. Здатність володіти навичками щодо потенціалу тварин.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	<p>ПРН2. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПРН5. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз.</p> <p>ПРН6. Розуміти екологічно небезпечні та шкідливі фактори професійної діяльності та корегувати її зміст з метою попередження негативного впливу на довкілля.</p> <p>ПРН7. Забезпечувати дотримання біологічної безпеки, техніки безпеки, виробничої санітарії, пожежної безпеки і правил охорони праці на підприємствах з виробництва і переробки продукції.</p> <p>ПРН8. Володіти методами утримання, годівлі, розведення і ефективного використання тварин різних видів та медоносних бджіл.</p> <p>ПРН9. Мати навички розробки біологічно повноцінних і збалансованих раціонів годівлі для різних видів і статево-вікових груп тварин та аналізу, збереження, поліпшення природних кормових ресурсів бджільництва.</p> <p>ПРН15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини.</p> <p>ПРН16. Володіти організаційно-технологічними прийомами підвищення безпечності та якості молока, м'яса, меду, яєць та інших продуктів галузі, технікою і методиками визначення їх якісних характеристик, основних технологій виробництва та первинної обробки молочних і м'ясних продуктів і продукції бджільництва.</p> <p>ПРН17. Вміти оцінювати стан добробуту тварин за їх поведінковими ознаками.</p> <p>ПРН18. Мати навички використовувати потенціал тварин для ведення малого та середнього бізнесу з</p>

урахуванням екологічних і кліматичних зон.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2022 - 2023
Семестр	1
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК 12)
Пререквізити	Основи фахової діяльності, Морфологія та фізіологія тварин, Безпека життєдіяльності та основи охорони праці, Технологія виробництва рослинних.
Постреквізити	Технологія переробки м'ясної і молочної сировини, Забій тварин і переробка продукції тваринництва, Механізація процесів виробництва і переробки продукції тваринництва.

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4,0 / 120
Лекції	20
Практичні / Семінарські	26
Лабораторні	14
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Мультимедійний проектор для показу презентаційних програм
Обладнання	Фотографії та муляжі свиней різного напрямку продуктивності, фотографії вад і недоліків свиней

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання змістової частини відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.

Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1 Продуктивні ознаки свиней різного напрямку продуктивності							
1	Тема 1. Лекція 1	Вступ. Значення галузі свинарства. Світове виробництво свинини. Історія становлення вітчизняного свинарства в Україні.	2	-	-	-	
	Самостійна робота 1	Світове виробництво свинини	-	-	-	2	1
	Самостійна робота 2	Китайські породи свиней та їх вклад у становлення європейського свинарства	-	-	-	2	1
	Самостійна робота 3	Азіатські породи свиней	-	-	-	2	1
2	Тема 2. Лекція 2	Поняття про породу та її складові. Процес породоутворення. Походження і одомашнення свиней.	2	-	-	-	
	Практичне заняття 1	Генеалогічна структура породи	-	-	2	-	1
	Самостійна робота 4	Доместикаційні зміни свиней у процесі одомашнення.	-	-	-	2	1
3	Тема 3. Лекція 3	Біологічні особливості свиней.	2	-	-	-	
	Практичне заняття 2	Біологічні особливості диких і домашніх порід свиней.	-	-	2	-	1
	Самостійна робота 5	Дикі предки і родичі свиней. Бородавочник, бабіруса, пекарі.	-	-	-	2	1
	Тема 4	Оцінка екстер'єру свиней. Вади і недоліки екстер'єру; основні проміри та індекси у свинарстві	-	-	2	-	1
4	Лабораторне заняття 1	Екстер'єр і конституція свиней	-	4	-	-	4

	Самостійна робота 6	Основні проміри та індекси у свинарстві	-	-	-	2	1
5	Тема 5. Лекція 4	Сучасні напрямки процесу породоутворення	2	-	-	-	
	Практичне заняття 4	Створення і виведення порід свиней.	-	-	2	-	1
	Самостійна робота 7	Регіональні системи виведення нових порід свиней .	-	-	-	4	1
	Тема 6. Лекція 5	Характеристика універсальних порід свиней	2	-	-	-	
6	Практичне заняття 5	Характеристика великої білої та української степової білої породи свиней	-	-	2	-	1
	Лабораторне заняття 2	Продуктивні ознаки універсальних порід свиней		2			1
	Самостійна робота 8	Основні підприємства з розведення великої білої та української степової білої порід свиней. Участь порід у схрещуванні та породно-лінійній гібридизації.	-	-	-	8	1
	Тема 7. Лекція 6	Характеристика м'ясних порід свиней вітчизняної та зарубіжної селекції	2	-	-	-	
7	Практичне заняття 6	Породи свиней вітчизняної селекції - українська, полтавська м'ясна, червоно-пояса м'ясо-окісна породи свиней. Породи свиней зарубіжної селекції – ландрас, дюрок, гемпшир, уельська, естонська беконна, п'єтрен.	-	-	2	-	2
	Лабораторне заняття 3	Продуктивні ознаки м'ясних порід свиней вітчизняної та зарубіжної селекції		4			2
7	Самостійна робота 9	Основні підприємства з розведення порід свиней вітчизняної та зарубіжної селекції. Участь порід у схрещуванні та породно-лінійній гібридизації.	-	-	-	2	1
8	Тема 8. Лекція 7	Характеристика сальних порід свиней	2	-		-	
	Практичне заняття 7	Породи свиней сального напрямку продуктивності - українська степова ряба, велика чорна, миргородська, північнокавказька.	-	-	2	-	2
9	Лабораторне заняття 4	Продуктивні ознаки сальних порід свиней		2			2
	Самостійна робота 10	Реліктові породи свиней та їх використання у регіональній програмі розведення свиней.	-	-	-	4	1
		Підсумковий контроль знань № 2 (тести у веб-середовищі Moodle)	-	-	-	-	5
		ВСЬОГО ЗА ЗЧ 1	14	12	14	30	30
Змістова частина 2 Технологія потокового виробництва свинини							
10	Тема 1. Лекція 8	Технологія виробництва свинини	2	-	-	-	
	Практичне заняття 8	Технологія вирощування поросят-сисунів	-	-	2	-	1
	Самостійна робота 11	Підготовка до опоросу, опорос, годівля і утримання свиноматок за фізіологічним станом.	-	-	-	4	2
11	Тема 2. Практичне заняття	Технологія дорощування поросят.	-	-	2	-	2
	Самостійна робота	Відлучення поросят, формування груп на ділянці дорощування.	-	-		6	1

	12	Дорощування поросят у піг-баліях.						
	Тема 3. Практичне заняття	Технологія відгодівлі свиней	-	-	2	-	2	
12	Самостійна робота 13	Нетрадиційні види відгодівлі свиней. Відгодівля свиней з використанням харчових відходів.	-	-	-	6	1	
	Тема 4. Лекція 9	Технологія штучного осіменіння свиней. Фракційний і нефракційний способи осіменіння свиноматок. Розбавники сперми. Якісні показники спермопродукції	2	2	-	-	4	
13	Тема 5.	Виробництво свинини і вартість реалізованої продукції	-	-	-	-		
13	Практичне заняття 9	Основні групи, що складають загальне виробництво свинини. Структура та основні показники витрат	-	-	2	-	2	
13	Самостійна робота 14	Категорії працівників, формування заробітної плати, річний тарифний фонд та резерв відпусток.	-	-	-	4	2	
14	Тема 6.	Постійні та змінні витрати у свинарстві	-	-	-	-		
14	Практичне заняття 10	Виробництво свинини і вартість реалізованої продукції	-	-	2	-	2	
14	Самостійна робота 15	Модернізація, реконструкція та використання та сучасного технологічного обладнання у свинарських підприємствах.		-	-	6	2	
	Тема 7. Лекція 10	Точка беззбитковості, собівартість, рівень рентабельності у свинарстві	2	-	-	-		
15	Практичне заняття 12	Матеріально-грошові затрати, прибуток, рівень рентабельності, собівартість, термін окупності інвестицій.	-	-	2	-	2	
	Самостійна робота 16	Економічна оцінка використання кормів та їх собівартість.	-	-	-	4	2	
		Підсумковий контроль знань № 2 (тести у веб-середовищі Moodle)					5	
		Всього за ЗЧ 2	6	2	12	30	30	
		ЕКЗАМЕН					40	
		ВСЬОГО ЗА ЗМІСТОВИМИ ЧАСТИНАМИ	20	14	26	60	100	

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій. Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди
Лабораторні	Розрахунки за допомогою обчислювальної техніки
Самостійна робота	Підготовка стислого конспекту, реферату, тез доповідей

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; лабораторний контроль; проблемні ситуації тощо.

Вимоги та методи до поточного контролю.

Наприклад: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт, реферат, есе, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є екзамен, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.

Передбачити порядок проведення іспиту

Формою може бути екзамен, комплексний екзамен, екзамен у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), комплексне тестування тощо. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.

Наприклад: форма проведення екзамену – письмова-усна. Види запитань з відкритими відповідями.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

**Розподіл балів з дисципліни
(форма контролю – екзамен)**

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)													Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)	
Змістова частина 1							Змістова частина 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МКР1	T8	T9	T10	T11	МКР 2			
Max 3	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 2	Max 40	Max 100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none">1. Douglas, S.L., Szyszka, O., Stogart, K. Edwards, S.A., Kyriaazakis, I. Animal and management factors influencing grower and finisher pig performance and efficiency in Eroupean systems: A meta-analysis – Animal Volume 9, Issue 7, 2015 pp.2. Accuracy of predicted genomic breeding values in purebred and crossbred pigs / A. M. Hidalgo, J. W. Bastiaansen, M. S. Lopes [et al.] // G3 : Genes, Genomes, Genetics. 2015. P. 113-115.3. Twenty years of artificial directional selection have shaped the genome of the Italian Large White pig breed / G. Schiavo, G. Galimberti†, D. G. Calo [et al.] // Stichting International Foundation for Animal Genetics. 2015. Vol. 47. P. 181-191.4. Технологія виробництва продукції свинарства : навчальний посібник / В.В.Шуплик, О.М.Булатович, Ю.М. Єфстафієва [та ін.]. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2016. 396 с.5. Герасимов В. І., Березовський М. Д., Нагаєвич В. М. – Харків: Еспада, 2006.-150 с.6. Герасимов В., Рибалко В., Чорний М. та інші. Довідник з виробництва свинини. – Х.: Еспада, 2001. – 336с.7. Герасимов В. та інші. Свинарство і технологія виробництва свинини.- Х.: Еспада, 2003.-С.82-115.8. Рибалко В.П, Мельник Ю.Ф., Нагаєвич В.М., Герасимов В.І. Породи свиней в Україні.- Х.: Еспада, 2001.-79 с.9. Довідник з виробництва свинини / Герасимов В. І., Коваленко В. Ф., Ногаєвич В. М. – Х : Еспада, 2001. – 321 с.10. Нагаєвич В. М. Розведення свиней: навчальний посібник / В. М. Нагаєвич, В. І. Герасимов, В. П. Рибалко. Харків: Еспада, 2005. 296 с.11. Основи інтенсифікації галузі свинарства: мет. рек. / М. І. Башенко [та інш.]. Черкаси: ЧІАПВ НААН, 2010. 28 с.12. Яременко В. І., Коваленко В. П. Технологія вирощування свиней у господарствах різних форм власності.-Айлант, Херсон,1998. 187 с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none">1. Avoiding double counting when deriving economic values through stochastic dairy herd simulation / S. Ostergaard, J. F. Ettema, L. jorto [et al.] // Livestock Science. 2016. Vol. 187. P. 114-124.2.Improving genetic evaluation of litter size and piglet mortality for both genotyped and nongenotyped individuals using a single-step method / X. Guo, O. F. Christensen, T. Ostersen [et al.] // Journal of animal science. 2015. Vol. 93 (2). P. 503-512.1.Ткачук О.Д., Повод М. Г. Взаємообумовленість санітарно-гігієнічних параметрів, показників резистентності та продуктивності свиней за різних умов утримання // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. 2016. Вип. 32.Ч.1 С. 298-309.2.Топіха В.С., Григорьева С.В. Использование зарубежного генофонда свиней в условиях южного региона Украины // Науковий вісник «Асканія-Нова». 2013. Вип. 6..С. 236-244.3 . Тютюнникова А.А., Федюк В.В., Федюк Е.И. Продуктивность и резистентность свиней в условиях промышленной технологи // Вестник Донского государственного аграрного университета. 2017. № 2-1 (24). С. 47.-55.4. Трунов С.С., Растимешин С.А. Требования к тепловому режиму животноводческих помещений с молодняком и предпосылки применения локального обогрева // Вестник ВИЭСХ. 2017. 2 (27). С. 76-82..Рыбалко В.П. Состояние свиноводства Украины и перспективы его развития // Научный фактор в стратегии инновационного развития свиноводства : сб.матер.ХХІІ Междунар.науч.-практ. конф.(9-11 сентября 2015 г.). Гродно: ГГАУ, 2015. С. 17-21.5. Сабельникова Ю.К., Попова О.А. Влияние сезонов года на микроклимат помещения для свиней // Молодёжный аграрный форум –2018: Матер.междунар.студенческой научной конференции. 2018. С.199.6. Данилова Т. Оценка свиноматок разных семейств по собственной продуктивности // Свиноводство. 2003.-№1.С.2-3.3.Рибалко В.П. Не тільки збільшувати виробництво свинини, але й не погіршувати її якості // Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2015. Вип.4.Т.2. С. 10-14.7. Гетья А.А. Организация племенного свиноводства в частных фермерских хозяйствах Южной Германии // Свиноводство. – 2004. - № 9. – 38-39.

	<p>8. Інструкція із штучного осіменіння свиней.- під ред. Ю.Ф. Мельника. - К.: Аграрна наука, 2003.-56с.</p> <p>9.Карунський О., Ярошко М. Особливості ведення галузі свинарства на прикладах господарств Німеччини // Пропозиція. 2003. - № 8-9. – С.74-75.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://webfermer.narod.ru/landras.htm 2. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0104-03. 3. pmobile.pidruchniki.ws/14360106/bzhd/zahodi_zahistu_tvarinnitstvi_nadzvichaynih_situatsiyah. 4. http://www.svukr.org.ua/porode.php?idd=2&ii=0&jj=1&ns=ej4uucvobirdj4e5hpjhcmas94. 5. http://webfermer.com/landras.htm. <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ. Значення галузі. Світове виробництво свинини. Історія становлення племінного свинарства України. 2. Оцінка екстер'єру свиней. Вади і недоліки екстер'єру; основні проміри та індекси у свинарстві. 3. Азіатські породи свиней та їх вплив на становлення європейського свинарства. 4. Методи оцінки екстер'єру, конституції та інтер'єру. 5. Сучасні напрямки процесу породоутворення:- організація реліктових ферм. Використання китайських порід свиней у селекції на багатоплідність. 6. Розробка регіональних програм для розведення свиней. 7. Сучасні системи ідентифікації та реєстрації свиней. 8. Технологія штучного осіменіння свиней. 9. Трансплантація ембріонів у свинарстві. 10. Економіка у свинарстві. Основні економічні показники виробництва свинини. <p>Відеоролики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Данська система розведення свиней «Дан-Бред»; 2. Технологія штучного осіменіння свиней; 3. Органічне свинарство. 4. Трансплантація ембріонів у свинарстві; 5. Породи свиней в Україні